

B2-páholy

Jelen töprengéseim tárgya a költészet. Még le sem írom a mondatot, máris érzem, mennyire dagályos, noha kétségtelenül igazságtartalommal bír. Változat. Az alábbi írásban a költészeztől töprengök. Ez viszont, így, már pontatlan. Mert mégis, miről töprengök? A költészet állapotáról? Aligha, legfeljebb, részben. A költészet mibenlétéről? Hát igen, arról el lehetne töprengeni egy életen keresztül, számottevő eredmény nélkül. Akkor miről van szó? Változat. A költészet vagy a versírás vagy a konkrét-írás vagy a szövegírás avagy a képírás avagy a betűírás avagy a fonikus költészet avagy a vizuális költészet avagy a rap-költészet avagy a slam poetry stb. körüljárásáról, mindéről vagy egyikéről se. Változat. Leginkább arról töprengök éppen, minek is a költészet, az ilyen vagy az amolyan, kinek a költészet, kell-e a költészet, van-e gyakorlati haszna a költészetnek, kereslete, befogadója, befogadása, adott esetben elfogadása. Ennyi probléma persze nem fér bele egy B2-es páholy terjedelmébe, így inkább csak jelzem, hogy ezeken töprengök, ha, így, a költészet napja körül.

Barátom és mesterem jut eszembe, aki egyetemi dolgozósobájában váratlanul odafordul hozzám, a kezdő, ám már akkor (is) nagy öntudattal bíró (akkor még valóban) fiatal költőhöz, és azt mondja: *Fura emberek maguk, költők. Ahelyett, hogy azt mondanák, éhes vagyok, azt mondják, harmadnapja nem eszem.* Ez a két mondat negyven év távolságából is elém-elém világlik, különösen a költészet napja körül, amikor a költészeztől töprengök. És akkor arra gondolok, a költészet mibenvalósága a nyelv. Egy drámaíró vagy egy prózaíró arra kell törekedjék, hogy a mindennapi, hétköznapi használatú nyelvnek a legközelebbi variánsát használja. Attól lesz, úgymond, *életszerű* a mű. Attól fogadjuk el, tételezzük és érezzük, éljük meg valóságnak a leírt szöveget. A költő által használt nyelv suta (lenne), és ki kell mondjuk, nevetséges (lenne) a hétköznapi nyelvhasználatba, tehát a mindennapi beszédmódok közé vetve. Akár Baudelaire albatrosza. Ő a költőt értette rajta. Érthette volna a nyelvet is. Így valóban nem kér senki enni, nem így jelzi bárki az éhességét. Aki pedig mégis így, az valóban vagy nagyon éhes, vagy valójában nem is éhes, csak az éhségről beszél. S most feldereng Hamsun. Visszatérve a derengésből: a szavak különös összekapcsolásával. De kellene-e ezek a gyakorlatiasságtól teljesen elszakított szavak, így-úgy, nem normálisan összekapcsolva, nekünk? Kell-e a költészet? Értelmetlennek tűnik a kérdés. Olyan, mintha azt kérdeznénk, kell-e az erdő madárfütty nélkül. Kell-e a patak csobogás nélkül? (Romantikusként romantikus, mi több, patetikus, de mit tegyek, ha ez jutott épp az eszembe?) Való igaz, nem a madárfüttyöt vágjuk ki, és nem abból csinálunk ládát és papírt, és nem a csobogás válik hasznossá számunkra, hanem a víz tápláló ereje. De, valljuk be, romantika ide, patetikusság oda, madár nélkül nincs erdő, és csobogás nélkül nincsen patak. A költészet lényege tehát a hiányában van jelen. Hogy nem hiányozhat. Miért nem? Mert. Nem? Nem. Harmadnapja töprengök.

NAPÚT

Irodalom, művészet,
környezet

XVI. évfolyam 3. szám

A Cédrus Művészeti Alapítvány megbízásából kiadja a Napkút Kiadó Kft. Megjelenik évente tízszer.
Főszerkesztő: **Szondi György**. Szerkesztik: **Bába Szilvia** (művelődés), **Babics Imre** (vers),
Balázs Géza (nyelvművelés), **Bognár Antal** (évkönyv), **Borbély András** (kisebbségek), **Elek Szilvia** (zene),
Hlavacska András (műbírálat), **Kovács Ildikó** (szöveggyűjtés), **Prágai Tamás** (próza), **Sebeők János** (környezet), **Szondi Bence** (törtélel), **Vincze Ferenc** (dokumentum), **Wehner Tibor** (művészet).
Szerkesztőségvezető: **Szondi Eszter**. Napút-kör: **Csáji László Koppány**, **Csűrös Miklós**,
Doncsev Toso, **Gráfik Imre**, **Hankiss Elemér**, **Jankovics Marcell**, **Dr. Koncz Gábor**,
Radnóti Zsuzsa, **Rakovszky Zsuzsa**, **Szörényi László** (tiszteltetlelbeli konzulensek).

Alapította: **Masszi Péter**. Lapterv: **Gosztola Gábor**.

Szerkesztőség: Ady Endre Művelődési Központ, 1043 Budapest, Tavasz u. 4.

Telefon: (1) 225-3474 • Mobil: (70) 617-8231 • E-mail: napkut@gmail.com • Honlap: www.napkut.hu

A Cédrus Művészeti Alapítvány adószáma: 18110661-2-41

Nyomdai kivitelezés: Érdi Rózsa Nyomda. Terjeszti a Hírker Zrt. és az NH Zrt. ISSN: 1419-4082

B2-páholy

Zalán Tibor tárcája . . . . . borítóbelső

Előter

Három felkérés 3

Gyárfás Endre: A költő 4

Válogatott tizenegy

Ayhan Gökhan 5; Baley Endre 5; Babics Imre 6; Béki István 6; Barak László 7; Báthori Csaba 8; Csehy Zoltán 8; Benke László 9; Botár Attila 10; Czigány György 10; Cziczzer Olga 11; Győri László 11; Csontos János 12; Márton László 12; Dobozi Eszter 13; Lászlóffy Csaba 13; Fecske Csaba 14; Payer Imre 14; Füzesi Magda 15; Prágai Tamás 15; Horváth Ferenc 16; Pintér Lajos 16; Kerék Imre 17; Konczek József 18; Magyar Barna 19; Szálinger Balázs 19; Nagy Zopán 20; Németh István Péter 21; Rostás-Farkas György 21; Oláh András 22; Petőcz András 23; Tóth Éva 23; Petz György 24; Kiss Judit Ágnes 24; Pósa Zoltán 25; Rigó Béla 26; Suhai Pál 27; Szondi György 28; Korpa Tamás 28; Szkárosi Endre 29; Szócs Géza 30; Kukorelly Endre 30; Tamási Orosz János 31; Tandori Dezső 32; Varga Imre 34; Szauer Ágoston 34; Vitéz Ferenc 35; Vörös István 35; Zsille Gábor 36

Tamási Orosz János: Közelítések
az Anyanyelvaházhoz. 37

Fénykör

Bedecs László 44; Bertha Zoltán 45; Borcsa János 48; Gyimesi László 49; Halmi Tamás 50; Kabdebó Lóránt 50; Madár János 58; Pomogáts Béla 61; Szakolczay Lajos 62; Szepes Erika 65; Vasy Géza 68; Vilkcs Béla 72

Mustra

Vasadi Péter: Tetőzés
(Bárdos László ismertetésével). 75

Tárlat

Wehner Tibor: A hiány színei, fényei és árnyai 78
Sóváradi Valéria festményei . . . színes melléklet

Hetedhét

Rainer Maria Rilke: Vergänglichkeit / Mulandóság . 81
 Báthori Csaba fordításai 82; Búzás Huba fordításai 83; Erdélyi Z. János fordításai 83; Füleki Gábor fordításai 84; Halasi Zoltán fordításai 84; Kerék Imre fordításai 85; Márton László fordításai 85; Németh István Péter fordításai 86; Varga Imre fordításai 86; Suhai Pál fordításai 87; Vörös István fordításai 88

Tizennegyedikmagunkban

Sztojcssev Sztetoszláv miniatűrjei 89

Téka

Sipos Lajos: Berda József Vácon. 91
 Utassy József: Szabad egy szóra? 96
 lancu Laura: Este a faluban (6) 98
 Dobai Péter: S íme megcsendül a csönd;
 La belle dame sans merci;
 Merészelní minden médiumot 99
 Végh Attila: Az élet értelme 102

Ablak

Füleki Gábor: Elemekből egészít (Báthori Csaba: Elemi szonettek) 103

Ablak | Magasles

Viola Szandra: „Legyen a mű gond!” (Filip Tamás: Kő, papír, olló) 125
 Hlavacska András: Családmagány (Halász Margit: Gyöngyhómok) 128
 Marczinka Csaba: Az izzók teljesítménye (Molnár Illés: Hüllők és izzók) 130
 Demus Zsófia: „Aznapi az isten szabadnapos volt” (Potozky László: Nappá lett lámpafény) . . 132

Napút Hetedhét-díj

Dante Marianacci: Laudáció (Matolcsy Balázs fordításai) 135
 E számunk szerzői 128

Melléklet

Káva Téka - Napút-füzetek 83.

Handó Péter: Szín-tézisek (Tragédia-monológok Madách Imre szellemében)

NAPÚT

Irodalom, művészet, környezet

XVI. évfolyam 3. szám

Áprilisi tizenegyek

KULTÚRA 01

E számunk képzőművész vendége, a Munkácsy-díjas **Sóváradi Valéria** festészete és rajzművészete végző soron természetelvi, realista szemléletű művészet, amelynek valóság-tükröztesítését – valóság-kivágatát – valamifajta játékosan naiv, esetenként szelíd szurreális látásmód árnyalja jellegzetesen egyénivé. Rajzművészete a hiány művészete: a megfestett, a megrajzolt, a képen megjelenített világot szemlélve e világ fájdalmas hiányai, fenyegető ürességei tárulnak elénk.

(W.T.)